

26.2.2015

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Johtokunnan kokous 2.3.2015

Makrovakaussvälineiden käyttö, alustava päätös

1 Käsittelytapa

Päätettäväksi

2 Esittely

johtaja Anneli Tuominen

4 Johtokuntakäsittelyn sisältö

Päätösesitys

Esitän, että Finanssivalvonnan johtokunta päättää alustavana päätökseen olla asettamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Samoin esitän, että muita Finanssivalvonnasta annetun lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja makrovakaussvälineitä ei oteta käyttöön.

Lisäksi esitän, että edellä mainitun sisältöisestä alustavasta päätöksestä lähetetään tieto Euroopan keskuspankille.

5 Perustelut ja asian valmistelu

5.1 Esittelyasian tausta ja pääsisältö

a) Suhdannesidonnaiset järjestelmäriskit

Luottokannan ja bruttokansantuotteen suhde on ylittänyt pitkän aikavälin trendinsä. Perustuen pelkkään tämän mittarin mekanistiseen tulkintaan pitäisi muuttuvaa lisäpääomavaatimusta nostaa pankeille 0,75 prosenttia, mutta muut lisäpääomavaatimuksen asettamisen kannalta tärkeimmät mittarit – esimerkiksi asuntojen hintojen, luotonannon ja kansantalouden ulkoisen tasapainon kehitys – eivät kerro järjestelmäriskien kasvusta. Myös luottokannan ja bruttokansantuotteen trendipoikkeaman ennustetaan pienenevän tänä ja ensi vuonna.

Heikon talouskehityksen pitkittyessä luottokannan kasvu on vaimentunut merkittävästi. Vaimea talouskehitys on vähentänyt sekä lainanottajien että pankkien riskinottohalua. Yleisen talouskehityksen heikkouden myötä kotitalouksien velkaantuneisuuden kasvu on hidastunut, vaikkakin velkaantuneisuuden taso on huomattava. Vallitseva alhainen korkotaso pienentää velallisten velanhoitorasitetta.

Asuntoluotonannossa ja asuntomarkkinoilla aktiviteetti on vähentynyt edellisvuosista. Asuntojen reaali hinnat ovat olleet koko Suomen tasolla

26.2.2015

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

maltillisesti laskusuuntaisia, mutta ne ovat edelleen historiallisesti katsoen korkeat. Makrovakausraportissa esitettyjen riskimittareiden perusteella asuntohintojen mahdollinen yliarvostus ei kuitenkaan ole merkittävää. Kiinteistövakuudellisten luottojen pääomavaatimusten korottamiseen nykyiseltä tasoltaan ei myöskään ole perusteita käytettävissä olevien mittareiden perusteella.

b) Rakenteelliset järjestelmäriskit

Suomen pankkisektorissa on rakenteellisia piirteitä, jotka voivat lisätä riskien vaikutuksia näiden toteutuessa. Tällaisia ovat ennen kaikkea suuri keskittyneisyys, voimakas pohjoismainen sidos ja suuri riippuvuus markkinaehtoisesta varainhankinnasta. Pankkien riskipainotettu vakavaraisuusasema kuitenkin ylittää selvästi viranomaisvaatimukset ja pankkisektorin kokonaisvakavaraisuus on tällä hetkellä vahva. **[virke poistettu]**

c) Muuta huomioitavaa

Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin asiantuntijat ("valmisteluryhmä") esittävät, että muuttuvaa lisäpääomavaatimusta tai muuta makrovakaupolitiikkaa kiristävää toimenpidettä ei nykyisessä suhdannetilassa ole taroituksenmukaista asettaa. Myös kolmen viranomaisen yhteinen ryhmä ("makrovakauserhmä") oli samaa mieltä tästä suosituksesta. Saadut kolme lausuntoa Suomen Pankilta, valtiovarainministeriöltä sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä puolsivat edellä olevaa esitystä.

Lisäksi on todettava, että pankkien vakavaraisuusvaatimukset kiristyvät tänä vuonna merkittävästi ilman harkinnanvaraisia päätöksiäkin. Suomessa on vuoden alusta tullut voimaan Basel III -vaatimusten mukainen ns. kiinteä lisäpääomavaatimus (2,5 % ydinpääomaa). Lisäksi pääomapuskuri rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti tärkeille pankeille tulee asettaa tänä vuonna (voimaan 1.1.2016), mikä efektiivisesti koskee yli 80 prosenttia Suomen pankkisektorista.

5.2 Säädösperusta ja muut oikeudelliset näkökohdat

Erityisesti luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luku 4 §, sekä EU:n luottolaitosdirektiivi¹ ja EU:n vakavaraisuusasetus² sekä Euroopan Järjestelmäriskikomitean (ESRB) suositukset

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta